

Endeligt referat for bestyrelsesmøde/budgetseminar

Udsendt 11-10-2024

Bestyrelsesmøde i Nationalparkbestyrelsen den 24-09-2024

Mødested: Danhostel Ribe, Sct. Peders Gade 16, 6760 Ribe

Mødet finder sted fra kl. 13.00 til 18.00.

Der vil være kaffe, the, vand og lidt sødt. Der afsluttes med en let anretning kl. 18.00

Deltagere:

Deltagere:

Formand	Flemming Just	
Varde Kommune	Sandie Eis Ravn	
Esbjerg Kommune	Henning Ravn	
Fanø Kommune	Mille Renée Larsen	Skype
Tønder Kommune	Karen Inger Refslund Andersen	
Danmarks Naturfredningsforening	Inger Jensen	
Friluftsrådet	Birgitte Looff Schmidt	
Dansk Ornitologisk Forening	Boris Schønfeldt	
Digelagene	Morten Sextus	
Danmarks Jægerforbund	Jan Holm	Afbud
Danmarks Sportsfiskerforbund	Henning Haahr Pedersen	
Landbrug & Fødevarer	Esther Hoftijzer	Afbud
Naturstyrelsen	Peder Bach Thøgersen	Afbud
Naturstyrelsen substitut	Bent Rasmussen	
Nationalparkrådet	Anne Marie Ludvigsen	Afbud
Nationalparkrådet	Jens Lorenzen	
Nationalparksekretariatet	Peter Saabye Simonsen	
Nationalparksekretariatet	Alette Houman Dyhrfeldt (Referent)	

Punkter på dagsordenen

Dagsorden punkt 1 - Velkomst og godkendelse af dagsorden - Beslutningspunkt (5 min.)

Sagsfremstilling: Flemming Just byder velkommen og dagsordenen godkendes. Dagsordenen er lidt anderledes end tidligere dagsordner, idet den overordnet er delt i to:

- a) almindeligt bestyrelsesmøde med beslutnings- og orienteringspunkt på ca. 45 minutters varighed,
- b) økonomimøde med fokus på budgetter for 2025-2028.

Indstilling: Sekretariatet indstiller, at bestyrelsen godkender dagsordenen.

Referat: Flemming Just bød velkommen, orienterede om afbud og bad Bent Rasmussen og Henning Haahr Pedersen om at præsentere sig. Bent Rasmussen, skovrider og substitut for Naturstyrelsens sygemeldte Peder Bach Thøgersen, roste nationalparken for deres arbejde og gav udtryk for, at nationalparken var blevet et anker punkt for lokalområdet. Dette kunne Henning Haahr Pedersen, kommunaldirektør og repræsentant for Danmarks Sportsfiskerforbund, bakke op om. Flemming Just orienterede om, at bestyrelsens medlemmer er personligt udpeget. Herefter spurgte Flemming Just om bestyrelsen kunne godkende dagsordenen. Det bekræftede bestyrelsen.

Beslutning: Bestyrelsen godkendte dagsordenen.

Dagsordenspunkt 2 – Plan for Nationalpark Vadehavet 2025-2030 - Orienteringspunkt (15 min.)

Sagsfremstilling: Peter Saabye Simonsen giver en status på processen og arbejdet med Plan for Nationalpark Vadehavet 2025-2030, herunder indkomne høringssvar, bestyrelsens svar på revideret planforslag, færdig plan, pixi-plan, fremsendelse til Miljøministeriet.

Indstilling: Sekretariatet indstiller, at bestyrelsen tager orienteringen ad notam.

Referat: Peter Saabye Simonsen orienterede om den nye plan, som bestyrelsen havde godkendt i starten af september. Der var kommet 21 kommentarer og høringsforslag til planen. Langt hovedparten var positive og ingen indebar behov for ændring af planen, men der er foretaget enkelte præciseringer, jævnfør forslagene, som har styrket planen. Planen er nu i proceshøring i fire uger, perioden slutter den 11. oktober 2024. Er der ingen kommentarer, printes der et begrænset antal planer, som er klar til bestyrelsesmødet i december. Når høringsperioden er slut, sendes planen til Miljøministeren til orientering.

Ud over den fulde plan, er der forberedt en pixi-version (meget kort version) i lighed med sidste planperiode. Pixi-versionen var populær i sidste planperiode.

Bestyrelsen blev herefter bedt om at kommentere på pixi-versionen.

Sandie Eis Ravn påpegede, at versionen ikke var konsekvent – der stod både Nederlandene og Holland. Hun opfordrede til, at dette blev rettet, ligesom de småfejl der er på side 3, hvor der står, at vi deler Verdensarv Vadehavet med Nederlandene og Holland og side 12 står der mitvade.dk – i stedet for mitvadehav.dk

Flemming Just roste den gode og involverende proces med planen. Henning Ravn roste planens fotos. Boris Schønfeldt roste sekretariatet for at styre processen godt.

Jens Lorenzen spurgte, om den kommende besparelse kan rumme det der er lagt op til i nationalparkplanen. Peter Saabye Simonsen bekræftede, at det burde kunne lade sig gøre. Men påpegede samtidig, at i forbindelse med de eksterne revisioner/evalueringer er det blevet påpeget af statsrevisorer og et rådgivningsfirma, at vi i forvejen har svært ved at opfylde loven med det sparsomme budget vi har og det bliver yderligere reduceret.

Bilag:

2.1 Plan for Nationalpark Vadehavet 2025-2030 - (færdig)

2.2 Plan for Nationalpark Vadehavet 2025-2030 – kort version (udkast)

Dagsordenspunkt 3 – Aftalen om et Grønt Danmark (trepartsaftalen) - Orienteringspunkt (10 min.)

Sagsfremstilling: Vel vidende at aftalen "kun" er en aftale endnu, så har den dog medført oprettelsen af sit eget ministerium. Der er afsat et rundhåndet beløb til arealomlægning, bl.a. med særlig hensigt på kvælstoftilbageholdelse. Principper for biodiversitet udstår stadig. På den baggrund vil bestyrelsen blive bedt drøft aftalen og hvordan vi bedst arbejder i relation til den.

Indstilling: Sekretariatet indstiller, at bestyrelsen tager orienteringen ad notam.

Referat: Flemming Just orienterede om, at vi har fået en minister for området Grøn trepart, Jeppe Bruus Christensen. Den Grønne treparts arbejde kan blive gennemgribende, men der er mange snubletråde og EU-reglerne kan udfordre aftalen. Flemming Just spurgte om Bent Rasmussen ville orientere om Grøn Trepert.

Bent Rasmussen orienterede om trepartens beslutning om at etablere "Danmarks Grønne Arealfond". Aftalen har mange uafklarede punkter. Der ligger et udspil fra regeringen, som skal behandles i folketinget. Noget af det der skal falde endeligt på plads, er fordelingen af midlerne. Det er et historisk stort beløb på 40 mia., som Novo Nordisk Fonden bidrager til med 10 mio. Det er historisk, at der er truffet en beslutning om, at man vil allokere en så stor sum til arealomkalfatring af det danske landbrugsareal og spændende at være med til.

Vi skal nå frem til 250.000 hektar skovrejsning frem mod 2045. 20.000 hektar skal Naturstyrelsen rejse som ny urørt statsskov. I aftalen om Grøn trepart er det lagt ind, at der skal være yderligere fem naturnationalparker. Der er allerede udpeget 15 som er under etablering. I Grøn trepart aftalen ligger der også, at der skal udtages 140.000 hektar til klima-lavbundsarealer, som bliver tilnærmet naturlig hydrologi, ingen omdrift, ingen pesticider eller gødning.

Herudover ligger også en målsætning om, at gøre en særlig indsats for vandmiljøet. Det, der vil være det store træk, er opkøb af de jorde der ligger på en måde, så de udleder næringsstoffer til vores vandmiljø. Arealerne skal enten opkøbes og pålægges servitut og derefter gensælges til privat ejerskab, eller der skal indgås aftaler om servitut direkte med lodsejerne.

Man anser det ikke for at være en fond i traditionel forstand, men midler der forventes at blive administreret centralt, dog ved man endnu ikke af hvem, man afventer et snarligt udspil. De 10 mia. til signaturprojekter som Novo Nordisk Fonden bidrager med, ved man ikke meget om endnu. Bent Rasmussens indtryk er dog, at Novo Nordisk vil være direkte inddraget i prioritering og beslutning om afløb.

For særligt udfordrede områder skal der i 2027 ligge en troværdig plan for målopfyldelse i 2030 og relevante arealer skal være ekstensiverede.

Danmark er i forhold til EU omfattet af vandrammedirektivet og på vandmiljødelen kommer der til at ske rigtig meget lige nu. Det er interessant for Nationalpark Vadehavet. Vandmiljø handler primært om kvælstof. Naturstyrelsen ser her nogle muligheder for nationalparken, blandt andet i marskområderne, når man ser på kvælstof. Det er relevant her og nu og særligt de å-systemer der afvander til Knudedyb, kan blive interessante for nationalparken. Der blev henvist til Miljøministeriets hjemmeside:

<https://edit.mst.dk/media/5menkp2d/faktaark-om-vandmiljoe.pdf>

<https://mim.dk/kampagner/groen-trepart>

Henning Haahr Pedersen var positivt overrasket over, at det skal ske i vores tid. Han orienterede om åernes dårlige tilstand og opfordrede til, at man ser på å-genopretninger, marskarealer, kvælstofudledning til store strømme i Vadehavet og opfordrede til, at man måske gentænker snæbelprojektet.

Sandie Eis Ravn spurgte ind til urørt skov, som skovarbejderne er pressede på. Vi skal have gamle hjemmehørende arter tilbage – men mange på vestkysten er mod urørt skov.

Bent Rasmussen forklarede, at indenfor de senere år er man begyndt at udlægge statsskov til urørt skov af hensyn til biodiversiteten. I stedet for at producere træ, fokuserer man på friluftsliv og biodiversitet. Det er primært de gamle skovegne på østkysten der er i spil – knap så meget her vestpå. Det er en politisk beslutning, hvor man har været indstillet på at tage et tab på træproduktion til fordel for mere biodiversitet.

Flemming Just nævnte, at vi i forhold til EU har en deadline der kommer tættere og tættere på i forhold til at nedbringe kvælstofudledning og CO₂ og spurgte om der også er ekspropriationsmuligheder?

Bent Rasmussen sagde, at ekspropriationsredskabet ikke ligger i værktøjskassen på nuværende tidspunkt. Man arbejder på at reducere kvælstof til vandmiljøet, og der kommer CO₂ afgift på landbruget. Men er det ikke tilstrækkeligt, skal der gøres mere.

Morten Sextus forklarede, at man kan lægge arealerne i græs og lave vådområder.

Boris Schønfeldt fortalte, at Carsten Rahbek fra Københavns Universitet Center for Makroøkologi, Evolution og Klima har påpeget, at der i Natura2000 udpegede områder også forefindes tankstationer og lignende ikke relevante naturarealer. Vi bør derfor overveje hvorledes vi kan anvende Aftalen om et Grønt Danmark til at bidrage til naturforbedringer i Nationalpark Vadehavet. Dette kan ske ved arealforvaltning inden for såvel som udenfor nationalparkens område, f.eks har mange vandløb der løber til Vadehavet et opland der ligger udenfor nationalparkens afgrænsning.

Peter Saabye Simonsen nævnte kort, at det øver vi os lidt på i forbindelse med LIFE Kongeå, for at følge med på snæbel-initiativet og især bidrage til prædator-reguleringsindsatsen, hvor vi forsøger at spille med, med de begrænsede ressourcer vi har.

Flemming Just opsummerede, at bestyrelsen skal forholde sig strategisk til Grøn trepart, som får indflydelse på vores arbejde de næste 10-15 år. Vi har hverken mange penge eller ressourcer og er ikke myndighed. Men vi skal undersøge, hvordan vi kan komme i spil med værdi. Det skal være en nøgtern afvejning. Peter Saabye Simonsen og Fleming Just har haft møde med Esbjergs borgmester og udvalgsformænd samt

embedsværk, hvor de talte om de store linjer og om hvordan vi kan spille hinanden endnu bedre. Der er så meget uafklaret, men det bør tages op på det kommende møde.

Henning Haahr Pedersen tilføjede, at vi skal huske samarbejdet med vadehavskommunerene. Hvis vi ikke laver noget med Grøn trepart og blot lader stå til, bliver problemet større ud mod kysten. Vi vil få massive problemer med vand ud mod kysten. Novo Nordisk kan få den samlede fortælling om Vadehavet og verdensarvsområdet.

Bilag:

3.1 Artikel fra Landbrugsavisen september 2024

Dagsordenspunkt 4 – Nyt fra samarbejde med Danmarks Nationalparker - Orienteringspunkt (10 min.)

Sagsfremstilling: Nationalpark Vadehavet har siden sidste bestyrelsesmøde haft møde med nationalparkernes formænd/forpersoner, møde med formænd og chefer, chefmøder og ikke mindst Nationalparktræf 2024 i Nationalpark Skjoldungernes Land, hvor alle medarbejdere var inviteret. Formand Flemming Just og nationalparkchef Peter Saabye Simonsen orienterer om mødernes hovedpunkter.

Indstilling: Sekretariatet indstiller, at bestyrelsen tager orienteringen ad notam.

Referat: Peter Saabye Simonsen fortalte, at vi har fem nationalparker i Danmark, som er blevet etableret over en årrække fra 2008 til 2018. Nationalparkerne har faste årlige møder og samarbejder om synlighed. Et af de emner nationalparkerne har rejst er, at vi skal identificere og arbejde med de store samfundsdagsordener, hvor vores organisering, struktur, styrker og kompetencer giver en klar samfundsmæssig værdi. Derfor har Peter Saabye Simonsen foreslået, at Danmarks Nationalparker skal ses som et aktiv for folkesundheden, som en dagsorden vi kan levere på. Men det skal afklares om der kan findes andre, hvor det dog er vigtigt, at vi ikke bare gør som de andre, men netop tilfører nyt og værdi. Nationalparkerne skal derfor have dette afklaret, altså hvor vi vil hen. Formænd og sekretariatschefer har netop haft møde og der er møde igen i oktober, denne gang også med Miljøministeriet og Naturstyrelsen på Rømmø.

Flemming Just vil gerne, at nationalparkernes samarbejde ikke kun fordyber sig i konkrete projekter, men også arbejder strategisk og løfter os op. De fem formænd, hvoraf en del er udskiftet for nylig, har lært hinanden at kende. Et af de emner der var på sidste møde var, hvordan vi får den tabte million tilbage, det blev så pludselig til yderligere en besparelse på to millioner, dvs. 3 mio. kr. i alt. Flemming Just havde foreslået formændene tre muligheder:

- Vi slår os til tåls med 7 mio. og arbejder ud fra det.
- Vi styrker brandet i praksis via projekter og samarbejde. Hvad ved befolkningen om, hvad en nationalpark er? Nationalparker handler om natur, men også om lokal samfundsudvikling, styrkelse af kultur mv. Her skal vi blive stærkere sammen.
- Vi bliver, i kraft af Grøn trepart, endnu mere engagerede i lokale regionale projekter. Vi skal finde vores plads i forhold til Grøn trepart, som vil omkalfatre landbrugslandskabet.

Formændene var enige om, at ingen kan slå sig til tåls med de 7 mio. Vi skal skabe endnu mere værdi for lokalområdets skyld.

Henning Haahr Pedersen mente, at det gav rigtig god mening at tænke bredt og koble sig på Grøn trepart. Det danske landskab har forandret sig, så nationalparkerne kan måske danne rammerne for bestemte landskabstyper.

Dagsordenspunkt 5 – Nyt fra sekretariat og Trilateralt samarbejde – Beslutnings og orienteringspunkt (20 min.)

Sagsfremstilling: Formand Flemming Just vil orientere om hvad der er sket siden sidst i det trilaterale vadehavssamarbejde. Derefter vil nationalparkchef Peter Saabye Simonsen kort fremlægge ledelsesorienteringen med status på økonomi, organisation, kommunikation og aktiviteter. Spørgsmål og kommentarer er velkomne. Herudover vil der være en kort gennemgang af forslag til møderække 2025.

Indstilling: Sekretariatet indstiller, at bestyrelsen tager orienteringen ad notam og forholder sig til møderækken.

Referat: *Nyt fra sekretariatet:* Flemming Just roste ledelsesorienteringen.

Peter Saabye Simonsen fortalte, at han laver orientering til hvert møde, med status på økonomi, organisation, synlighed og aktivitet. Den seneste orientering omfatter sommerperioden og det er gået fornuftigt. Vi har dog været ramt af sygdom i samlet ca. 6 måneder i sekretariatet, hvilket har påvirket produktiviteten lidt.

Sandie Eis Ravn spurgte til forsikrings sagen med nationalparks skibet. Peter Saabye Simonsen forklarede, at nationalparkens skib 'Vadehavet' havde ramt Fiskeri- og Søfartsmuseets skib under en sejlad. Det affødte en forsikrings sag, som er under forhandling, hvor begge er klar til at finde en mindelig løsning. Herudover har det medført en gennemgang af instrukser (APV) fra de frivilliges side overfor Søfartsstyrelsen.

Birgitte Loeff Schmidt fortalte, at hun havde magasiner med til et arrangement med Friluftsrådet. De og rigtig mange andre på Fanø roser magasin og nationalparkens nye guide.

Inger Jensen spurgte, på vegne af forskningsudvalget, om vi fortsat ikke kunne yde støtte til studerende, som gerne vil lave specialer i området. Nationalpark Thy har en forskningsfond som kan støtte – mens Nationalpark Vadehavet ikke kan bidrage med ophold og transport. Det virker uforståeligt. Peter Saabye Simonsen forklarede, at nej, det kan vi ikke, fordi Naturstyrelsen mener, at vi ikke må betale for de nævnte udgifter. Peter Saabye Simonsen har dog ikke godtaget Naturstyrelsens argumentation og det er nu blevet en departementssag. Årsagen til at Peter Saabye Simonsen holder fast er, at Naturstyrelsens fortolkning af regelsættet vil betyde, at vi ikke kan tiltrække studerende, phd'er o.a. til vores område, hvor det i forvejen er svært at trække nogen til, modsat Mols Bjerger ved Aarhus og nationalparkerne på Sjælland ved siden af København. I sidste ende betyder det, at vi stilles ringere som landdistriktsområde ift. videnudvikling, forskning mv. og det dur ikke.

Trilateralt: Flemming Just orienterede om, at mødefrekvensen er sat ned i Wadden Sea Boarded, hvor han er en af tre danske delegationsmedlemmer sammen med Klaus Bertram Friis fra Varde Kommune og folk fra Miljøstyrelsen. Danmark har formandskabet i denne fireårige periode. Sidste møde blev afholdt på Ameland i Holland hvor fra man kan se et stort gasanlæg. I boarded diskuteres især de mange konflikter mellem natur og energiudvikling, havne mv. Vores Verdensarvsstatus deler vi med Tyskland og Holland og UNESCO stiller krav til forvaltningen af verdensarven, ellers kan vi miste den. Lige nu har UNESCO blik for gas-udvindingsanlægget ud for Ameland, som skal nedlægges. Tyskerne har Mittelplatte som skal begynde nedlagt i 2030 og skal være afsluttet i 2041. Der er kabler, rørforinger og meget mere i Vadehavet og det

bliver ved med at være en konflikt i de næste mange år. Dernæst nævnte Flemming Just at stakeholder involvering er alle glade for, men Wadden Sea Forum er nu nedlagt og hvad gør man så med involvering af stakeholders? Her har man et rådgivende udvalg (RUV) i Danmark og noget lignende i Holland. Tyskerne har desværre ikke en pendant til RUV, men der arbejdes på sagen og Preben Friis-Hauge, som var formand for Wadden Sea Forum og er formand for det Rådgivende Udvalg for Vadehavet bliver den danske repræsentant i samarbejdet. I forhold til trilateral vadehavsforskning er der nedsat en forskningskomite, hvor nationalparken har hjulpet med at finde de danske forskere til komitéen. Et konkret resultat af forsknings samarbejdet er, at det for første gang er lykkedes at arrangere en sommerskole for kandidatstuderende i 2024. Næste år bliver det i Ribe, på Rømø og på Sild.

Herefter tilrettede bestyrelsen forslag til møderække:

19. februar Bestyrelsesmøde

13. maj Bestyrelsesmøde i Varde

24. sept. Bestyrelsesmøde (budgetmøde)

5. okt. Ekskursion bestyrelse og råd – datoen er afsat, men beløbet er slettet i budgettet, så der skal findes midler her til.

3. dec. Bestyrelsesmøde og julefrokost med rådet, slutter kl. 20.30. Mødet skal gerne starte kl. 15 i Esbjerg.

Bilag:

5.1 Ledelsesorientering

5.2 Referat af rådsmøde 13. juni 2024

5.3 Forslag til møderække 2025

Dagsordenspunkt 6 – Eventuelt – Orienteringspunkt (5 min.)

Sagsfremstilling: Alle er velkomne til at fremkomme med kommentarer og input samt orienteringer.

Indstilling: Sekretariatet indstiller, at bestyrelsen tager orienteringen ad notam.

Referat: Peter Saabye Simonsen orienterede om WWFs udspil med 20 nye naturnationalparker, heraf en naturnationalpark i Vadehavet. Han spurgte bestyrelsen, om det var en ide at få rådets holdning til, om det giver mening at have en naturnationalpark i Vadehavet? Vadehavet er i forvejen beskyttet af Natura2000, ligesom det er vildtreservat og naturreservat, det er nationalpark og UNESCO Verdensarv, så spørgsmålet er, om det er en fordel også at blive naturnationalpark.

Henning Ravn havde bedt Esbjerg Kommunes forvaltning om at koordinere med de øvrige kommuner og afsøge den politiske holdning. Henning Ravn var enig med Peter Saabye Simonsen i, at vi arbejder på at synliggøre nationalparken og verdensarven. Det kan godt forplumre tingene for borgerne og turisterne og andre, hvis vi får en naturnationalpark inde i nationalparken. Dernæst var Henning Ravn usikker på hvordan man finder interessenterne til det her?

Bent Rasmussen fortalte om processen med de 15 udpegede naturnationalparker. Der er en parallel ved Kongens mose og Draved skov. Det er fuldt reetableret som naturområde og skoven har ligget urørt længe. Det er allerede en strengt beskyttet naturområde, men får nu også stemplet som naturnationalpark. Der er naturligvis noget arbejde, men ikke så meget som i andre områder i landet. Vadehavet er det mest beskyttede vand vi har i Danmark. Man kan forholde sig til, og reflektere over, hvad man vil bruge et stempel til – man kan eksempelvis løfte områder der har det rigtig skidt. Naturnationalparker kan kun etableres på statens arealer, og de har deres egen lovtekst og bestyrelse.

Sandie Eis Ravn mente ikke, at det giver bedre forståelse af området at få endnu en titel.

Boris Schønfeldt forklarede, at forslaget er fremkommet, fordi vores havmiljø har det elendigt, som Bent Rasmussen også nævnte tidligere. En nationalpark vil tale for en beskyttelse af havbunden. Vi kan ændre det med reservatbekendtgørelsen. Vi krydser fingre for, at det lykkes at få den igennem – det har taget næsten 11 år indtil videre. Hvis tingene går for langsomt, kan ønsket om en nationalpark muligvis fremskynde det.

Bestyrelsen blev enige om, at de ønsker at rådet drøfter nationalparker og kommer tilbage til bestyrelsen med anbefaling til bestyrelsen.

Dagsorden punkt 7 – Økonomi - Beslutningspunkt (230 min. inkl. pauser)

Sagsfremstilling: Sekretariatet vil orientere om regnskab 2024, år til dato. Dernæst vil sekretariatet kort orientere om budgettet for resten af 2024. Der vil være mulighed for drøftelse, spørgsmål mv.

Som noget nyt i bestyrelsen afsættes der god tid til at gennemgå budget 2025-2028, som bestyrelsen drøfter og forholder sig til. Budgettet er sat sådan op, at budgettet for 2025 er mere detaljeret end for de efterfølgende år 2026-2028. Drøftelsen af budgetterne vil tage afsæt i den besluttede struktur i Plan for Nationalpark Vadehavet 2025-2030, og vil derfor se lidt anderledes ud og fremstå med færre kontoposter end de hidtidige budgetter, som bestyrelsen har set. Dette i forlængelse af beslutning på bestyrelsesmødet før sommerferien som indebærer, at bestyrelsen skal have mere fokus på helheder og indsatsområder i forhold til realisering af planen, end på detailbudgetter på nationalparksekretariatets mange igangværende og kommende delprojekter. Dermed ikke sagt, at bestyrelsen ikke kan og skal kende til alle elementer i budgettet, men en præcisering af, at bestyrelsen har ønsket en mere strategisk tilgang til budgetlægningen end der tidligere har været udtrykt ønske om, herunder at delprojekter samles i større, prioriterede satsninger.

Indstilling: Sekretariatet indstiller, at bestyrelsen drøfter og godkender regnskab 2024 (år til dato) og derefter budget for resten af 2024 samt efterfølgende budgetter for 2025-2028.

Referat: *Regnskab/budget 2024 – status år til dato.*

Peter Saabye Simonsen fremlagde kort regnskab år til dato. Forbruget er nogenlunde som budgetteret og der er ingen røde lamper. Pga. sygdom før sommerferien, er forbruget på nogle naturprojekter og friluftspjeker ikke helt på forventet niveau, men det kan indhentes. Erfaringsmæssigt er forbruget/afløb af midler på aktiviteter mindre i første halvdel af året end sidste halvdel af året og det er også situationen i 2024, hvor der dog er arbejdet på at få afsluttet, betalt og faktureret tidligere på året, for at sikre et mere jævnt flow i økonomien i løbet af året. Den del er godt på vej. Der er stadig lidt hængepartier som driller her og der ift. udskillelsen af Nationalpark Vadehavets regnskab fra Naturstyrelsens regnskab, herunder at sekretariatet ikke har adgang til centrale data fra Ledelsesinformationssystemet, som vi ikke længere kan/skal tilgå. Men tingene går fremad i et godt samarbejde med Naturstyrelsens regnskabsfolk.

Bestyrelsen kommenterede på regnskabet. Det giver overblik, at der startes med et akkumuleret regnskab fordelt på indsatsområder og efterfulgt af et mere udspecificeret regnskab. Det er også rart at slippe for detailbudgetter på alle kontoposter i alle projekter og delprojekter. Der efterlyses en kolonne, som viser hvor meget der er forbrugt (år til dato) på indsatsområder/kontoposter ift. budgettet for året i absolutte tal og procentværdier. Dernæst skal kolonner sættes op med samme kolonnebredde. Endelig kan læsbarheden forbedres lidt, hvis kronologien i kontonumre er konsekvent, sådan at kontonumre/projektnumre er samlet

for hvert projekt uden der kommer andre numre og forstyrre, se f.eks. LIFE Kongeå, som afbrydes af Nationalpark Vadehavets beskyttelse af ynglefugle.

Regnskabet blev godkendt.

Budget 2025

Budgettet er udarbejdet med afsæt i den kendte ramme fra Finansloven på 9,3 mio. kr. Sekretariatet anerkender, at budgettet ikke rammer 9,3 mio. kr., men 9,6 mio. kr. Dette justeres samtidig med, at nedenstående Sparekatalog indarbejdes i budgettet, så vi ender på 7,3 mio. kr. i statslig bevilling.

Referatet i forhold til budget 2025-2028 er, af hensyn til berørte parter, ikke offentligt.

Beslutning:

- Regnskabet blev godkendt.
- Budgettet for 2025-2028 blev godkendt.
- Bestyrelsen besluttede, at på næste møde tages en strategisk diskussion af indsatser.

Bilag:

- 7.1 Regnskab 2024 år til dato
- 7.2 Budgetopfølgning 2024
- 7.3a Budget 2025-2028
- 7.3b Budget 2025-2028 (excel)
- 7.4 Sparekatalog

Dagsorden punkt 8 – Afrunding og let anretning

Sagsfremstilling: Formand Flemming Just runder af og inviterer til kommentarer til dagens budgetproces.

Referat: Flemming Just takkede bestyrelsen for deres indsats.